

<p>ЗАТВЕРДЖЕНО ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора № 76-ор від «17» квітня 2018 р.</p> <p><i>І.Ф. Прокопенко</i></p> <p>ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С.СКОВОРОДИ № 02125585</p>		<p>Шифр документу 04-05/40.18</p>	<p>Система управління якістю у ХНПУ імені Г.С.Сковороди</p> <p>ПОЛОЖЕННЯ про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p>	<p>УХВАЛЕНО вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № 3 від «24» квітня 2018 року</p>
---	---	---	--	--

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ
МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ХНПУ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Проректор з навчально-виховної роботи
Н.М. Якушко
Н.М. Якушко
«17» квітня 2018 р.

Начальник юридичного відділу
О.В. Тарасенко
О.В. Тарасенко
«17» квітня 2018 р.

РОЗРОБЛЕНО
Завідувач науково-методичного центру
організації навчального процесу
Є.О. Ольховський
Є.О. Ольховський
«16» квітня 2018 р.

Розроблено: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди.

Розробник: Завідувач науково-методичного центру організації навчального процесу Є.О. Ольховський.

Ухвалено: Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, протокол № 3 від «24» квітня 2018 року.

Затверджено та введено в дію: наказом ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди № 76-од від «24» квітня 2018 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дане Положення встановлює порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (далі – ХНПУ імені Г.С. Сковороди) на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти в університеті.

1.2. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Університету.

1.3. Учасниками академічної мобільності є українські учасники освітнього процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди, а саме здобувачі освітніх ступенів бакалавра або магістра, а також вітчизняні та іноземні учасники і навчальні заклади, що реалізують право на академічну мобільність.

1.4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів між українськими закладами вищої освіти або їхніми основними структурними підрозділами, між українськими та іноземними закладами освіти або їхніми основними структурними підрозділами (далі – заклади вищої освіти – партнери), а також може бути реалізоване українським учасником освітнього процесу закладу вищої освіти з власної ініціативи, підтриманої керівництвом ХНПУ імені Г.С. Сковороди, в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень.

1.5. Заклад вищої освіти – партнер – це український чи іноземний вищий навчальний заклад, з яким ХНПУ імені Г.С. Сковороди уклав відповідний договір про співробітництво.

1.6. Загальноорганізаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних угод та здійснення/підтримку зв'язків із вищими навчальними закладами – партнерами, інформування факультетів, кафедр щодо наявних програм, ознайомлення з інформаційними пакетами здійснює Центр міжнародного співробітництва і міжнародної освіти.

1.7. Організаційний супровід програм академічної мобільності в ХНПУ імені Г.С. Сковороди – надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перезарахування результатів навчання, контроль за виконанням програм забезпечує Центр міжнародного співробітництва і міжнародної освіти і науково-методична комісія відповідного факультету.

1.8. За місцем реалізації академічна мобільність поділяється на:

– внутрішню академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується українськими та іноземними учасниками освітнього процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди у закладах вищої освіти – партнерах в межах України;

– міжнародну академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу закладів вищої освіти України та закладах вищої освіти поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти в українських закладах вищої освіти.

1.9. Основними видами академічної мобільності є:

– ступенева мобільність – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця проживання/навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від

двох або більше закладів вищої освіти (у межах спільних чи узгоджених програм або договорів або за власною ініціативою);

– кредитна мобільність – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання українського чи іноземного учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи або відповідних компетентностей / результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у закладі вищої освіти постійного місця навчання українського чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для учасників програм кредитної мобільності у закладі вищої освіти, що направляє за програмою мобільності, залишається незмінним.

1.10. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, які здобувають освітні ступені бакалавра та магістра в українських закладах вищої освіти, є:

- навчання;
- мовне стажування;
- навчально-наукове стажування;
- практика;
- літні та інші школи.

1.11. Навчання українських та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між закладами вищої освіти – партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, передбачає отримання випускниками документа про вищу освіту закладу вищої освіти – партнера, а також спільних, подвійних, багатосторонніх документів про вищу освіту закладів вищої освіти – партнерів.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1. Цілі, завдання та загальні правила реалізації права на академічну мобільність відповідають основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація).

2.2. Основними цілями академічної мобільності учасників освітнього процесу ХНПУ імені Г.С.Сковороди є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників ХНПУ імені Г.С. Сковороди на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між закладами вищої освіти – партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- впровадження освітніх стандартів закладів вищої освіти – партнерів.

2.3. Основними завданнями академічної мобільності учасників освітнього процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- можливість одночасного отримання учасником освітнього процесу двох документів про вищу освіту з додатками встановленого у закладів вищої освіти – партнерів зразка;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;

- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;
- підтримання соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ

3.1. Здобувачі вищої освіти в межах програм внутрішньої академічної мобільності тимчасово допускаються до освітнього процесу у закладі вищої освіти – партнері і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти українського закладу вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність.

3.2. Заклад вищої освіти, що скеровує / направляє на участь в академічній мобільності:

- здійснює відбір учасників освітнього процесу закладу вищої освіти для участі в програмах академічної мобільності;
- регламентує перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедуру і строк їх подання;
- визначає етапи, фінансові умови, види, форми, тривалість і зміст академічної мобільності у закладах вищої освіти – партнерах;
- визначає умови визнання результатів навчання та інших форм академічної мобільності, звітування здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників та інших працівників закладів вищої освіти;

3.3. Відбір студентів для участі в програмах академічної мобільності студентів відбувається на підставі рапорту на ім'я проректора з навчально-

виховної роботи, за погодженням зі Спілкою студентів та молоді, деканом відповідного факультету.

3.4. Відбір здобувачів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди для участі в програмах академічної мобільності здійснюється на конкурсній основі, з урахуванням рейтингу їх успішності, участі у науковій роботі та рівня володіння іноземною мовою. Керівництво ХНПУ імені Г.С. Сковороди в установленому порядку приймає рішення щодо направлення студента на навчання на підставі наказу про надання академічної відпустки у зв'язку з навчанням та стажуванням в освітніх установах іноземних держав, що надана студентіві для участі у рамках програми академічної мобільності.

3.5. До участі у програмах академічної мобільності ХНПУ імені Г.С. Сковороди за рекомендацією факультету та погодженням з проректором з навчально-виховної роботи допускаються здобувачі вищої освіти денної форми навчання, які успішно навчаються за освітнім рівнем магістра, а також здобувачі вищої освіти денної форми навчання за освітнім рівнем бакалавра, які успішно завершили навчання (після другого курсу).

3.6. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності здобувачів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди, процедура їх подання регламентується угодами між ХНПУ імені Г.С. Сковороди та вищими навчальними закладами-партнерами.

3.7. У випадку, якщо здобувач вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає студенту грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

3.8. На час навчання здобувача вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди у вищому навчальному закладі-партнері, за його заявою та за рішенням декана факультету, забезпечується можливість навчання в ХНПУ імені Г.С. Сковороди за індивідуальним навчальним планом.

3.9 Тривалість, етапи, зміст та кількість кредитів навчання визначаються навчальними планами та графіками навчального процесу у

вищих навчальних закладах – партнерах, які зазначаються індивідуальними планами студентів та погоджені з керівництвом ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

3.10. При формуванні індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

3.11. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

3.12. Здобувачі вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

3.13. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у закладі вищої освіти – партнері визначених договором обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з закладом вищої освіти, що направив його на навчання.

3.14. Порядок направлення студентів на навчання:

3.15.1 У залежності від терміну перебування студента у вищих навчальних закладах – партнерах йому надається академічна відпустка терміном до одного року. За необхідності тривалість академічної відпустки може бути продовжена ще на один рік. За весь період навчання студент має право скористатись правом на отримання академічної відпустки у зв'язку з навчанням в освітніх установах іноземних держав один раз.

3.15.2. Документи на отримання академічної відпустки подаються заздалегідь, але не пізніше, ніж за два тижні до дати запланованого від'їзду.

3.15.3. Академічна відпустка надається відповідно до наказу ректора університету на підставі:

– поданої заяви студента і наступних документів: заява на ім'я ректора за підписом декана факультету, за погодженням проректора з навчально-виховної роботи, центру міжнародного співробітництва і міжнародної освіти (для міжнародної мобільності);

- витягу з протоколу засідання кафедри про згоду щодо направлення студента на навчання;
- оригіналу запрошення студента на навчання у заклад вищої освіти-партнер;
- інформація про навчальний заклад, до якого направляється студент;
- угода про співпрацю з даним навчальним закладом.

4. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТА ХНПУ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ-ПАРТНЕРІ

4.1. Порядок визнання іншого навчального досвіду, включаючи перезарахування навчальних компонентів для забезпечення можливості накопичення та трансферу кредитів (ЄКТС) у межах різних форм академічної мобільності (у тому числі для іноземних здобувачів вищої освіти) визначається закладами вищої освіти до початку реалізації програм академічної мобільності.

4.2. Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти та перезарахування відповідних кредитів здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Порівняння змісту та обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти – партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою закладу вищої освіти, в якому здобувач навчається на постійній основі.

4.3. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за період навчання у закладі вищої освіти – партнері представляються за шкалою, прийнятою у закладі вищої освіти – партнері і переводяться у шкалу, прийняту в ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

4.4. У разі навчання здобувача вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди у закладі вищої освіти – партнері, з метою отримання за результатами державної атестації документів про вищу освіту ХНПУ імені Г.С. Сковороди та зарубіжного закладу вищої освіти – партнера, може здійснюватися ліквідація академічної різниці у порядку, встановленому відповідно до чинного законодавства обох сторін.

4.5. Перезарахування результатів вивчених у закладі вищої освіти – партнері навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик, проведення наукових досліджень здійснюється в установленому в ХНПУ імені Г.С. Сковороди порядку на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа, завіреного в установленому порядку у закладі вищої освіти – партнері, з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, проведення наукових досліджень.

4.6. Державна атестація студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди, які навчаються за узгодженою програмою академічної мобільності, здійснюється у порядку, встановленому в ХНПУ імені Г.С. Сковороди та у закладі вищої освіти – партнері.

4.7. Після опанування низки освітніх компонентів, передбачених Угодою про навчання і підтверджених академічною довідкою (або іншим документом), яку надав заклад вищої освіти, що приймає, заклад вищої освіти, який направив, повинен повністю визнати узгоджену кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), перезарахувати їх в освітню програму здобувача вищої освіти та використовувати їх для виконання кваліфікаційних вимог.

5. ПОРЯДОК ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

5.1. Після повернення до ХНПУ імені Г.С. Сковороди здобувач вищої освіти, який навчався у закладі вищої освіти – партнері, надає документ, завірений в установленому порядку у закладі вищої освіти – партнері, з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних досягнень студентів, проведення наукових досліджень.

5.2. Студент, який проходив стажування у закордонному закладі вищої освіти, представляє на профільну кафедру академічну довідку встановленого зразка, що підтверджує виконання програми навчання в зарубіжному навчальному закладі і містить інформацію про результати навчання.

5.3. Керівництво ХНПУ імені Г.С. Сковороди в установленому порядку приймає рішення щодо поновлення здобувача вищої освіти на навчання після академічної відпустки, наданої для участі в програмі академічної мобільності здобувача вищої освіти.

5.4. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти – партнері не виконав програму навчання, то після повернення до закладу вищої освіти, в якому він навчається на постійній основі, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості протягом 1 місяця або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб (відповідно до укладеного договору про академічну мобільність).

6. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ

6.1. За здобувачами вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність в іншому закладі вищої освіти – партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії у разі, коли регулярна безповоротна фіксована фінансова підтримка у грошовій формі протягом всього строку навчання за програмою академічної мобільності в іншому вищому навчальному закладі не передбачена або передбачена у розмірі, що у перерахунку на національну грошову одиницю на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір стипендії, призначеної особі відповідно до Постанови КМУ № 882 від 12.07.2008 р. «Питання стипендіального забезпечення» та Постанови КМУ № 1050 від 28 грудня 2016 р. «Про деякі питання стипендіального забезпечення».

6.2. Здобувачі вищої освіти, які протягом попереднього навчального семестру реалізували право на академічну мобільність на підставі договору про академічну мобільність і повернулися у заклад вищої освіти постійного місця навчання після затвердження рейтингу успішності відповідно до Постанови КМУ № 882 від 12.07.2008 р. «Питання стипендіального забезпечення» та Постанови КМУ № 1050 від 28 грудня 2016 р. «Про деякі питання стипендіального забезпечення» і не склали семестровий контроль у термін, визначений начальним планом, мають право на призначення стипендії після ліквідації академічної заборгованості. Рішенням керівника закладу вищої освіти таким особам встановлюється строк ліквідації академічної заборгованості на термін не більше як 1 місяць з дня повернення з академічної мобільності, після чого питання призначення академічної стипендії таким особам вирішується на загальних підставах відповідно до Постанови КМУ № 882 від 12.07.2008 р. «Питання стипендіального

забезпечення» та Постанови КМУ № 1050 від 28 грудня 2016 р. «Про деякі питання стипендіального забезпечення». У разі, коли особам призначена академічна стипендія, її виплата здійснюється починаючи з наступного місяця після повернення з академічної мобільності.

6.3. У разі, коли строк навчання учасника освітнього процесу в іншому закладі перевищує один семестр, і така особа ліквідувала академічну заборгованість, то, у разі позитивного рішення стипендіальної комісії, особі виплачується стипендія, що не була виплачена за весь період її навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі на території України чи поза її межами, у повному обсязі.

6.4. Строк навчання та наукового стажування здобувачів вищої освіти не може перевищувати двох років.